



ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
Տարեկան վեցամսեայ
4 Պոստի համար 6 միլիա 3 միլ.
Գումարաց » 7 » 3 1/2 »

10 ՓԱՐԱՅ 0 Բ Ա Գ Ե Բ Բ 10 ՓԱՐԱՅ

ՊԱՅՄԱՆՔ
ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ վերաբերեալ որ եւ է
նամակ եւ գրութիւն պիտի է ուղղե-
աւ Տիգրան-Խմբակցի Կ. Պօլիս Մեր-
ճան չարչր Բիւշտի ԷՃ. խան Երկրորդ
յարկ թիւ 19:

Direction du journal arménien
J. A. R. V. H. CONSTANTINOPLE
Mordjan Ruchdi offendi Han No-19

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Gérant-Responsable
M. MICHELIAN

Ա.Զ.Գ. — Երեք օր ետքը փնտրուած «Հայրենիք» իւրաքանչիւր թերթը յետ այսօրիկ 20 փարայի պիտի վաճառուի:

ՏԱՐԵԿԱՆ ՓԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ—ԹԻԻ 2274

ՇԱԲԱԹ

2 ՄԱՅԻՍ 1887 (Ն.Տ.) 14 ՄԱՅԻՍ

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Վէճ մը ծագած է ի մէջ
«Նորա Տալէ Կաղէթ» ի և մի քա-
նի ռուսական թերթերու թէ
ի՞նչ պատճառօք Աւստրիա դը-
րաւեց զՊոսնա և Հէրսէր: Յիշ-
եալ ռուսական թերթերը կամ-
բայտանին թէ Գերմանիա շանաց
կապուել Ռուսիայէ նորա յաղթա-
նակի արդիւնքն՝ օգնելով ջնջեց
Սան Սթեֆանոյի դաշնագիրը և
նոյն ատեն օգնեց Աւստրիայ ի
ձեռք բերել զաւաճեալը զորս
այժմ՝ դրաւած է ի պատասխանի
այս ամբաստանութեան դերմա-
նական թերթը կը ցուցնէ թէ
Աւստրիա դրաւեց այդ դաւառ-
ները՝ բանակցելով Ռուսիոյ հետ,
առանց խորհուրդ հարցունելու
Գերմանիայ: Յամին 1876 Ռուսիոյ
և Աւստրիայ կայսեր տեսակցու-
թիւն մը ունեցան ուր ներկայ
էին Կորչագոֆ իշխանը և Անտ-
րատի կոմսը, երբ այս խնդիրը
կարգադրուեցաւ, և այդ կար-
գադրութիւնը վաւերացաւ յա-
ջորդ տարին, յառաջ քան ծա-
գումն Ռուսո-թերթական պատե-
րազմին, յատուկ պատուիրակու-
թիւն մը զրկուելով ի Բէլձ ուր
Աւստրիոյ կայսրը կը գտնուէր
յայնժամ: Եւ այսպէս կրտէ Գեր-
մանիոյ պաշտօնական թերթը:
Պիլմարը իշխան այլոց հետ միա-
բան հաւանելով որ Աւստրիա
դրաւէ յիշեալ զաւաճեալը, մի-
այն վաւերացուց կարգադրու-
թիւն մը որուն Ռուսիա արդէն
հաւանած էր:

—Անցեալ տարի Անգլիոյ խոր-
հրդարանը հրաման տուաւ վասն
կառուցման նաւերու ջրանցի մը
Լիվըրքուլէ մինչև Մանչէսթըր,
բայց ընկերութիւնը չկրցաւ ի
ձեռք բերել կարեւոր գրամն, և
այնպէս կը թուէր թէ ձեռնար-
կութիւնը անյաջող պիտի ըլլար:
Տնօրէն ժողովոյ Լոնտոնի ան-
գամներն կը յայտարարէին որ
եթէ առաւել քան 3 միլիոն
Անգլ. սոկլոյ բաժնեթուղթ չառ-
նուէր ի Լանգաշիր և մերձակայ
գաւառաց մէջ (Լիվըրքուլ և
Մանչէսթըր երկուքն ալ Լանգաշի-
րի գաւառին մէջ են), Լոնտոնի
գերամատարը չէին յօժարեր մը-
նացեալն հայթայթել: Վերջերս

Լանգաշիրի գաւառը սկսած է
փութով գնել ջրանցին բաժնե-
թուղթերը. և թէպէտ մինչև
մարտ 15 ստորագրուածներուն
դուստրը կը հասնէր միայն 750,
000 Անգլ. սոկլոյ, մինչև ապ-
րիլ 27 հասած էր 2,500,000
անգլ. սոկլոյ, և գտաւ հաղթան
կանխադրել թէ կարելի որ դու-
ստն շուտ ի ձեռք բերուելով
գործը պիտի սկսուի:

—Չարը սպաննելու փորձին
մասնակից եղող անձանց դատա-
ւանք պիտի սկսէր ի Մէն-Բէր-
պուրի ապրիլ 27ին: Դատաստա-
նը պիտի ըլլայ ոչ թէ պատե-
րադրական ատենի առջեւ այլ
քաղաքին բարձրագոյն ատենին
առջեւ, բայց դատաստանին ա-
րարդ զգտնել պիտի ըլլան: Դու-
տի ենթադրելիայք 15 անձնք են
յորոց երէքն կին են. այլոց վը-
րայ եւս կայ ամբաստանութիւն
մասնակցութեան, բայց գեռ-
չին ձերբակալուած: Սխալմամբ
տրուած էր այն լուր թէ փամ-
փուշաներ կրող երէք ռուսանոցը
կախուած էին, վասն զի նոքա
ևս դատի բերուածներուն մէջ
են: Բաւական թուով փաստա-
բաններ կարգուած են պաշտպա-
նելու համար ամբաստանեալնե-
րը, որոց ամենուն մահուան դա-
տապարտուելը կը պահանջէ ընդ-
հանուր դատախազը: Հաւանա-
կան է, կրտէ Թայմը թղթակի-
ցը, թէ մեծ մասին դատավճիռը
մեղմացուելով բռնի աշխատու-
թեան պիտի դատադարձուին ի
Սիպերիա: Նոյն թերթին թղթա-
կիցը Վիեննայէն կը գրէ թէ,
ամբաստանագիրը սատարի կը
պարտաւէ սատականութիւնը դան-
ցառութեան համար, և կ'ըսէ
թէ Չարին կենքը զիպուածով
աղաւտեցաւ: Կը յիշուի նաեւ այս
ժանդախելու իրողութիւն թէ վը-
տանդուոր բաղադրութիւններ
պարունակող ծրարներ տարուած
էին Վիեննայէ, ուր պատրաստ-
ուեցաւ գաւաճանութիւնը, ի
Մէն-Բէր-պուրի առանց բռն-
ուելու:

—Մարգարտի որսորդներուն
նաւատորմն Արեւմտեան Աւստ-
րալիոյ եզերաց վրայ, անցեալ
չաթթու բռնուեցաւ բռնուն հող-
մայ փութորկի մը, և կը վախցուի
թէ 40 նաւեր որոց մէջ կային
առաւել քան 500 մարդիկ կորս-
ուած են:

—Մեր ընթերցողը կը յիշեն
թէ, ըստ հրաւիրանաց Բրիտա-
նական կառավարութեան, աշ-
խարհիս ամէն կողմէն Անգլիոյ
գաղթականութեանց ներկայա-
ցուցիչը ժողովեցան ի Լոնտոն:
Սթեֆթէթըրի մէջ կը կարգանք
թէ այս ժողով արդէն ընդունած
է ծրարի մը վասն պաշտպանու-
թեան Աւստրալիոյ: Բրիտանա-
կան կառավարութիւնը առանց
նաւաղեցունելու իւր հարաւային
խաղաղականի նաւատորմը, պիտի
հայթայթէ հինգ գրահաւոր ա-
րագնթաց նաւեր 600,000 Անգլ.
սոկլոյ ծախիւք, նաեւ երկու
ծովաւորակիր նաւակներ, մինչ
Աւստրալիա պիտի վճարէ տարե-
բան 120,000 սոկլի նաւաւորաց
և պիտի ծախուց հաւար: Նա-
ւերը պիտի մնան Աւստրալիական
ջուրերու մէջ, և կը կարծուի
թէ բաւական պիտի ըլլան յան-
կարծական յարձակմանց դէմ
պաշտպանել կղզին:

Ելիպտական խնդրոյ մասին
բանակցութիւնը մեծ յառաջդի-
ւիմութիւն ըրած են: Վերջին
նստին մէջ Եգիպտոսը պարպելու
համար պարմանաժամ մը սահ-
մանել, սկզբմամբ ընդունուէր է:
Կը մնայ միայն անգլիական ծը-
րարոյն ինչ ինչ պարմաններու
ընդունելութիւնը:

Սըր Տ. Ուոլֆի ստացած վեր-
ջին հրահանգաց համաձայն անգ-
լիական կառավարութիւնը մտա-
դիւր է եղեր Եգիպտոսի բրիտա-
նական և օսմանեան զօրքերով
գրաւման առաջարկութիւն ընել,
եթէ անկարգութիւնը ծագին
անդ. սակայն սոյն առաջարկու-
թիւնը օսմանեան քօմիսիոններու
կողմէ ընդգիւծութեան պիտի հան-
դիւրի:

—Տրէաւնուդ չողենաւը զոր
անգլիական կառավարութիւնը
Սըր Տ. Ուոլֆի արամագրութեան
ներքեւ դրած է, որպէս զի հարկ
եղած ատեն նոյն չողենաւով
մեկնի մայրաքաղաքէս, Կրէտէն
Պէշիքա հասեր է նախընթաց
իրիկուն:

—Դարձեալ զրոյց կը պարտի
թէ մայրաքաղաքի մէջ բանակ-
ցութիւնը պիտի սկսին վերադա-
նալ Սօֆիայի մէջ օրինաւոր կառա-
վարութիւն մը հաստատելու հա-
մար, որպէս զի իշխանի մը կա-
նոնաւոր ընտրութեան համար

հարկ եղած միջոցներուն ձեռ-
նարկէ:

—Փիլիպէէն Նէօլոյսի կը գը-
րեն թէ պուլիար կառավարու-
թեան հրամանաւ պուլիար եկե-
ղեցեաց մէջ Ռուսիոյ կայսեր հա-
մար ազօթելն արգիլուէր է: Ռու-
սիականութիւնը սոյն հրամանը ի
Փիլիպէ և զինուորական իշխանու-
թիւնը ի Թաթար-Բաղարճըր հա-
ղորդեր են:

Խնամակալաց և նախարարաց
մէջ անհամաձայնութիւնը կը տի-
րէ միշտ: Պ. Սիմանուելով որոյ
հետ են բոլոր նախարարք իւրաց
առեալ Պ. Նաչէվիչ և Սիօյիօֆ,
Ռուսիոյ մերձենալուն կողմն է:
Մինչդեռ երկու նախարարք՝
Մալթըրօֆ և Ժիվըֆ խնա-
մակալաց հետ ընդգիւծութիւնը
չարունակելու կողմն են:

—Կրէտէն հասած վերջին տե-
ղեկութեանց համաձայն տեղւոյն
ընդհանուր ժողովը նախընթաց
օր հանգաշտութեամբ գումար-
ուէր է հանեալի մէջ:

Մինս լրագիրը որ ի Կրէտէ
կը հրատարակուի, կը գրէ թէ
կղզւոյն զինուորական կառավարիչը
և հեղինական ընդհ. հիւպատո-
սը Պուճուսարիա և Կալաթա եր-
թալով անձամբ զինեալ անձնքը
յաջողէր են ցրուելու:

—Մոնթէթօր կը գրէ թէ Բ.
Դուռը բարձրագոյն հրամանաւ
Աթէնքի օսմ. գետպան Ֆէրիտուն
պէյի յանձնարարել է իւր չնոր-
հակալութիւնը յայտնել Հելլեն
կառավարութեան, Կրէտէի վեր-
ջին դէպքին մէջ անոր բռնած
անկեղծ և օրինաւոր ընթացքին
համար:

—Վիէ. Սուլթանը Մէքրէի
ուխտաւորաց ճամբորդութիւնը
զիւրացնելու համար հրամայե-
ր է որ իւր անձնական ծախիւք չո-
ղենաւ մը յախացուի ուխտաւոր-
ները ի ճիւղէ փոխադրելու հա-
մար: Մոմբային դործոց նախարա-
րութիւնը սոյն հրամանին համա-
ձայն Գայսէրի չողենաւը յառ-
կացուցեր է որ մայիս 7ին մայ-
րաքաղաքէս պիտի մեկնի:

—Թէվիլիգ փաշա որ բաղմ-
հարուածեան հրացաններու չի-
նութեան հսկելու համար Գեր-
մանիա կը գտնուի, մայրաքաղա-
քըս կանչուէր է, Մօզէրի հրա-
ցանաց փորձին ներկայ դռնուե-
լու համար:

—Վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին առթիւ Յունաստանի թագաւորը յատուկ թիկնապահի մը միջոցաւ իւր շնորհաւորութիւնները հաղորդեց է օմմ. գետնան Ֆէրիտին պէյին Նախարարապետ Պ. Թրիքուրիս, արտաքին գործոց նախարար Պ. Տրակուսի և գետնանք նոյնպէս շնորհաւորեց են:

Իրիկունը Ֆէրիտին պէյ փառաւոր սեղան մը տուեր է օմմ. գետնանատուն և Պրէսնի օմմ. հիւպոտոսարանի պաշտօնէից:

Հետեւեալ իրիկուն պարահանգէս մը տրուեց է, որուն ներկայ գտնուեց են գետնանք, նախարարք, երեսփոխանական ժողովոյ նախագահը, բաղմամբիւ երեսփոխանք, և Աթէնքի ժողովրդեան ընտրելագոյն մասը:

—Ռուսիոյ մէջ ալիւրը 30 կոպէկ եւս վերայ դրաւ:

—Անցեալ գիշեր գրգռանալոյց մը Բերայի մէջ եւրոպացի ուղեւորի գրգռանէն 2700 փրանքի պանքտուն չորթեր է:

—Հինգշաբթի գիշեր Իւսկիւտարի Աճի-Պատէմ թաղին մէջ հրդեհ ծագելով, չորս խանութ, տուն մը, երկու ախոռ և Եաղխանէ մը այրեցաւ:

—Պէլլաւաէն մայիս 12 թուով կը հեռագրեն առ Լէվանդ Հերայի թէ, Սերայիոյ Նաթալի թագուհին, Թաղովայ Կոմսուհի անուան տակ ծաղեայ, գահաժառանգ Ալէքսանդր իշխանին հետ, Պէլլաւաէն մեկնեց է Խըրսիմա Եալթա քաղաքն երթալու համար, ուր բժշկաց հրամանաւ քանի մը շաբաթ պիտի մնայ, և երկու ամիս վերջը Պէլլաւա պիտի վերադառնայ:

—Լէվանդ Հերայ լրագիրը կը պատմէ թէ, Շամ բնակեալ Հըրէայք, որ ամեն տարի իրենց գերեզմանատունն երթալու և անդ թաղուած Հըրէայ սուրբի մը գերեզմանի վրայ աղօթելու սովորութիւն ունին, այս տարի ևս այն արարողութիւնն կատարելու միջոցին, քրիստոնեայ մը ընկձով զարկելու չարաչար սպաններ է Հըրէայ խախտմը: Մարդասպանը թէ և ձերբակալուեց է, սակայն յետնախնական քննութեան ազատ թողուեց է եղեր: Եւ այս գէշ տղաւորութիւն ըրեր է Հըրէայ հասարակութեան վրայ:

Թարիք այն լուրը Լէվանդէն արտասուելէ յետոյ, կըսէ թէ ինք այս մասին որ և է տեղեկութիւն չէ ստացած:

—Պէլլինէն կը հեռագրեն թէ Գերմանիոյ կառավարութիւնն յատուկ յանձնախումբ մը կազմեց է անձամբ ներկայ գտնուելու համար Բ. Դրան կողմանէ ի Գերմանիա յանձնարարուած ծովաուժներու վորձերուն:

—Թարիք, որ պաշտօնական հանգամանք կը կրէ, իւր ստոյգ տեղեկութեանց յետոյ կը հերքէ Աւստրիական Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ լրագրին այն լուրը թէ, մինչ Ռուսական զօրաբանակները տալիս Բլէկայի առջև կը գլու-

նուէին, Բ. Դրան իբր թէ առաջարկեց է Աւստրիոյ և Հունգարիոյ կառավարութեան թողուլ Պոնիոյ և Հէրսէքի գաւառներն, պայմանաւ որ Աւստրիա թուրքիոյ ամբողջութիւնը պաշտպանել յանձն առնու:

—Արեւմտեալ քեյի հրկիւղեց ի նպատակ երկրորդ մը արուելով Աթէնքի մէջ, 5200) փրանքի արգելք մը գոյացել է: Սոյն երկրորդին ներկայ գտնուեց են Օսմանեան գետնանատան բոլոր պաշտօնեայք իրենց համագլխավոր, բաղմամբիւ նախարարք, երեսփոխանք և գետնանք:

—Վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին առթիւ Փարիզի, Վիէնայի, Պէրլինի, Բուժանիոյ Օսմանեան գետնանատունք շքեղապէս լուսաղբաւուր եւ փառաւոր սեղաններ տրուեց են:

—Երեւելին Պ. Քաթթօֆ որոյ ի Բէթրապուրի երթալն ծանուցին լրագիրք, Ալէքսանդր կայսեր ներկայացել է: Սոյն ընդունելութեան վերջը որ գրեթէ երկու ժամ տևեց է, նախարարք արտասովոր նիստ գումարեց են: Վիճաբանութիւնք աւարտելէ անմիջապէս վերջը Զարին թիկնապահներէն մին յատուկ պաշտօնով Փարիզ զրկուեց է:

—Գրաքօլիայի Զաս լրագիրը կը գրէ թէ Պարսկաստանի Ռուսական արտասովոր պատուիրակ Տօկուրօքի իշխանը լրագոր արտօնութիւն ունի եղեր համոզելու համար պաշտօն կառավարութիւնն որ կեդրոնական Սիւրի մէջ ռուսական քաղաքականութեան հետեւի: Այս առթիւ արտօնութիւն տրուեց է իշխանին որ պարսկաց Շահին ամեն կարելի խոստումներ ընէ: Ռուսաստանի մէջ այս խնդիրը մեծ կարեւորութիւն ստացած է այժմ:

—Ատարազարի մէջ ալ լուսավառութիւնք տեղի ունեցեր են ի պատիւ Վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին: Քաղաքապետութիւնը սեղան մը տուեր է, որուն ներկայ գտնուեց են կառավարութեան բոլոր Պաշտօնեայք: Նուագածուններու ընտիր խումբ մը համարիէ մարշալ եւ ուրիշ ընտիր կատարներ նուագեն: Հըրախապութիւնք ալ տեղի ունեցեր են: Ժողովուրդն տուալին անգամն է որ այսպիսի ուրախակիր հանդիսի մը ներկայ կը գտնուի:

—Այս առաւօտ ժամը 12 ին երկրաշարժի ցնցում մ'գրգռեցաւ մայրաքաղաքիս մէջ:

—Ետնեայէն չորս ժամ հետի Տըմաթի գիւղը աւաղակաց խումբ մը մանելով ցորեկ տուն. Էփալիս տունը գիւղացի մը և իւր աղջիկը առեւանդեց եւ լեռը տարեց են: Ատոնք մեծ դուռնա մը կը պահանջեն եղեր իբր վրկանք:

ՀԵՌԱԳԻՐ

—

Աթէնք 11 մայիս
Կրէտէն կը ծանուցանեն թէ խաղաղութիւն կը տիրէ կղզոյն մէջ: Վասն իրի, Վլաթարարի աղջիկը որոյ անհետացումը պատճառ եղած էր վերջին գէպրեւուն, հաննայի մէջ փողոցը դրոնուեց և իւր ծնողաց յանձնուեց է:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՕՍՄ. ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ

Երկէ երկուց գոյ..... 15 6
Այս առաւօտ քոյ... 4. 15 7

—o—

ԻԹԹԳՐԱՅԸ ՏԱՆԻԼԻՅԷ

Այս առաւօտ 4. 39 22

—

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄԻ

Թրամուէյ..... 297 —
Բուժէլի երկրթութիւն... 33 —

—o—

ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄԱՆ

Օսմանեան ոսկի..... 100 —
20) փրանքոյ..... 88 10
Անգլիական ոսկի..... 110 39
Բօլ Իմպրիալ..... 90 32
Քրիմից 51 20
Բուլղի թղթադրամ 40 19
» արծաթ 75 20
Ֆիօրին —
Մէճիտարժ (տարա) 107 36
Վեցնոյ 102 20
Հինգնոյ 102 20
Մէթալիք 98 10
Քաւորդ 107 10
Մանր մէճիտ..... 104 5
Թաւիլի 17 20

Ս. Երուսաղէմի կանոնադրութեան, որ Աղղ. Վարչութեանն բարեփոխեալ ներկայացած է Աղղ. Ժողովոյ, վարչական մասը արժանի կը համարվի արտասովոր:

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՄԻՍՐԱՆՈՒԹԵԱՆ

Յօդ. 21. Սրբոց Յակովբեանց Առաքելական Աթոռոյ Վարչութիւնը յանձնուած է Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքին, որ կը զործէ օրինաց սահմանին մէջ՝ ըստ տրամադրութեան սոյն կանոնադրոյ՝ աշակցութեամբ Միաբանութեան:

Պատրիարք և Միաբանութիւն համարատու են առ Աղղն՝ Կ. Պօլսոյ Երեսփոխանական Ժողովոյն միջոցաւ:

Ա. ՍՐԱՍՁԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԿ

Յօդ. 22. Պատրիարքը Սրբոց Յակովբեանց Առաքելական Աթոռոյ ցիւանո Դահաւալն է Դրուսի համանուն Միաբանութեան, Նախագահ Միաբանական ընդհանուր և Տնօրէն Ժողովոց և Պետ Գործադիր Իշխանութեան:

Յօդ. 23. Պատրիարքի պաշտօնն է միանգամայն և արտաւարութիւնը՝ Միաբանութեան Կանոնադրին ճշդիւ հետեւողութեամբ, Ա. Կառավարել հայրաւոր Միաբանական Ուխտն Սրբոց Յակովբեանց, և օր առաւ քարեկարգութեամբ և գիտութեամբ առաւել զարգացման հոգ տանել:

Բ. Տնօրէնական Ս. Տեղեաց և ալ ուխտաւորեաց նկատմամբ Աղղային սեփականութեանց և արտօնութեանց անկորուստ եւ պայծառ պահուելուն հսկել:

Գ. Ս. Աթոռոյ սեփական Վանօրէից և Կալուածոց պահպանութեան և բարդաւածման հոգ տանել:

Դ. Սոյն հաստատութեանց շրջանին և Ս. Աթոռոյ կարողութեան չափով՝ աղղային դաստիարակութեան ծաւալման օժանդակել:

Ե. Ս. Աթոռոյ Թեմական Ժողովոցը Առաջնորդական խնամք տանել:

2. Եւ՝ իբր միջնորդ Միաբանական յարաբերութեանց, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան պարտ ու պատշաճ մեծարանքն ընծայել առ Մայր Աթոռն Արարտեան, Աղղ. Կեդրոնական Վարչութեան աշակցութեամբ՝ հսկել Ս. Աթոռոյ իրաւանց և պարտեաց վրայ, համաձայն Կանոնադրի և Աղղ. Սահմանադրութեան. խաղաղութիւն ունելով հանդերձ ընդ օտարազգի Քրիստոնեայ Միաբանութիւնս՝ հսկել անկորուստ պահելու Աղղին իրաւունքն և անաղարտ Միաբանութեան պատիւն. անվերջ պահել հրովարտեալ շնորհաւ և վաւերացրով հաստատեալ առանձնաշնորհումներն, արտօնութիւններն և աւանդական հնաւանդ սովորութիւններն, վայելուչ յարաբերութեամբ թէ ընդ Նախարարո, թէ ընդ բարձրագոյն պաշտօնակալ և թէ ընդ տեղական Կառավարութիւնն:

Յօդ. 24. Երբ Ս. Երուսաղէմի Պատրիարքական Աթոռը ո՛ր և է պատճառաւ թախուր մնայ, Պատրիարքական Փոխանորդը Տընօրէն Ժողովոյ խորհրդակցութեամբ, Միաբանական Ընդհանուր Ժողով գումարել վաւերացրով ընտրել կուտայ:

Ա. Երեք անձերէ բաղկացեալ Գննիչ Մասնախումբ մը, որ պաշտօն ունի Տնօրէն Ժողովոյ հետ Պատրիարքի գոյն և ընդհանրապէս Պատրիարքարանի մէջ գրտնուած ամեն բան ի գիր առնուլ, և ցուցակաւ Տնօրէն Ժողովոյն յանձնելով՝ տեղեկաւոր մատուցանել Միաբանական Ընդհանուր Ժողովին, (Յօդ. 19, 20), և անմիջապէս տեղեկագրել Կեդր. Վարչութեան, իսկ Տնօրէն Ժողովը Պատրիարքարանի կնքոյ տակ կը պահէ մինչ ցրահաւարութիւնն որ Պատրիարքի և:

Բ. Պատրիարքական Տեղակալը՝ որ քուէից բացարձակ առաւելութեամբ կ'ընտրուի միանուն քուէով, և իր ընտրութեան հաստատութեան պաշտօնադրոյն Կ. Պօլսէն գալէն յետոյ կը վարէ իր պաշտօնը ըստ 25րդ յօդաւածոյ:

Յօդ. 25. Պատրիարքի վախճանման պատճառաւ ընտրուած Տեղակալին պաշտօնն է Պատրիարքի ընտրական գործողութեանց նախագահել, և մինչեւ ցրահաւարութիւնն նորընտիր Պատրիարքի անոր պաշտօնը վարել ըստ Կանոնադրի Միաբանութեան:

Յօդ. 26. Ս. Երուսաղէմի առաքելական Աթոռոյ պատրիարքն Աղղ. Երեսփոխանական Ժողովով կ'ընտրուի Միաբանութեան

ներկայած «ընտրելաց» մէջէն, որոց ցուցակը կը պատրաստուի հետեւեալ կերպով.

Նախ՝ Միաբանական Ընդհ. Ժողով կը գումարի՝ միաբանութեան ամբողջ եկեղեցական անդամաց կէսէն գէթ մէկ տւելի թուով, ընդ նախագահութեամբ Պատրիարքական տեղակալի, որ կը յիշեցնէ Ժողովականաց պատրիարքական ընտրելութեան արժանաւորութեան հանգամանքը և կը հրաւիրէ գնահատ խղճի մասը կատարել իրենց ընտրութիւնը:

Իւրաքանչիւր ընտրող թղթիմը վրայ կը գրէ այն ամեն Միաբան եպիսկոպոսաց և վարդապետաց անունները, որք երեսուն և հինգ տարին լրացուցած, և Օսմանեան տէրութեան հպատակ ըլլալով, ըստ իւր խղճի՝ կրօնական, բարոյական և ուսումնական բարեմասնութեամբ արժանի են Պատրիարքական գահը բարձրանալու:

Քուէհամար կը կատարուի սոյն քուէից և առաւելագոյն քուէ ստացող անուններէն քուէից առաւելութեան կարգաւ եօթն անձինք որոշուելով՝ առաջին ցուցակ մը կը պատրաստուի եօթն ընտրելաց:

Ժողովականք երկրորդ անգամ քուէարկութեան կը հրաւիրուին սոյն «եօթն ընտրելաց ցուցակին մէջ» միայն «երեք» անձ վըրայ քուէնին ամփոփելու պայմանաւ. և քուէհամար կատարուելով «երկրորդ ցուցակ» մը կը պատրաստուի «երեք ընտրելաց» իւրաքանչիւրին ընդունած քուէից առաւելութեան կարգաւ իսկ եթէ երեք ընտրութեանց ժամանակ հաւասար քուէներ պատահին՝ վիճակաւ կորոշուի:

Ընտրելին, և «սոյն երեք ընտրելաց ցուցակ» իւր «արժանաւորագրութեան» ընտրելաց ցուցակը՝ հանդերձ առաջին «եօթն ընտրելաց ցուցակաւ» և իւրաքանչիւր ընտրելու անցեալ պաշտօնավարութիւնը նկարագրող Տեղեկագրով կը ներկայուի Աղգային Երեւոյթական Ընդհանուր Ժողովոյ, որ անոնց «մէջէն» կ'ընտրէ զՊատրիարքն Ս. Երուսաղէմի, Կ. Պոլսոյ Պատրիարքի ընտրութեան տրամադրութեան համեմատ:

Յօդ. 27. Նորընտիր Պատրիարքն՝ եթէ վարդապետ է Միաբանական Ընդհ. Ժողովոյ վիստակնով և Կ. Պոլսոյ պատրիարքի յանձնարարականով Ս. Էջմիածնէ կուղևորի, և եպիսկոպոսութեան աստիճանի կը բարձրանայ, և ի վերագործին յԱտենի Սրբոց Յակովբեանց տաճարին և ի ներկայութեան միաբանական Ընդհ. Ժողովոյ, հանգիստաւորացէս ուխտ ընելով՝ «հաւատարմամբ տէրութեան, Աղլին և Ս. Աթոռոյն Երուսաղէմի, և հսկել անթերի պորտաբութեան կանոնադրի Միաբանութեան» կը լազմի յԱթոռն պատրիարքական և կը տեղեկագրէ առ Աղգ. Ժողովն իւր ուխտին կատարումն:

Իսկ եթէ եպիսկոպոս է, ընդունելով իւր ընտրութեան և հաւատարմութեան պաշտօնագրերն, կը կատարէ վերոյիշեալ ուխտն և կը լազմի յԱթոռն պատրիարքական:

Ս. Եկեղեցեաց մէջ պատրիարքի անուան յիշատակութիւնը կապի իր ուխտի կատարումն անմիջապէս յետոյ:

(Շարունակելի)

ԱՂԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գեր. Հմայեակ Ս. եպիսկոպոս Գրիգորեան Մայր Եկեղեցւոյ Պատ. Գորաց գասու խնդրանքով առաւօտ Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ ի Մայր Եկեղեցի Գորաց գասու բոլոր աշխատաւորաց հոգւոյն համար:

Գոհութեամբ կարդացինք Թուրք լրագրաց մէջ թէ Վեհ. Սուլթանը Օսկալի դեր-հիւպատոս Հիւնքեարպէյէնտեան Տիգրան Էփ. Սանիէի երկրորդ աստիճանը շնորհէր է:

Շնորհաւորելով զՏիգրան Էփ. ինդակցութիւն կը յայտնեմք և աւելի բարձր աստիճաններ կը մագլթեմք որոց արժանի է իրաւամբ:

Արմաշու Վանուց պարտուց խնդիրը Տնտեսական խորհրդոյ միջոցաւ կարգադրուելու վրայ է:

Կը լսեմք թէ Գեր. Տ. Գեորգ. Ծ. վարդապետ Բուճուզլեան նամակ մը ուղղելով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր խնդրեր է որ ըստ նախկին որոշման Աղգ. Վարչութեան Պաշտպան Ս. Երանդեան պաշտօնն իրեն յանձնուի:

Ինչպէս յայտնի է, շատ շատերը իրենց փողերը տալիս էին Սիօյի նայտնի բանկին շահեցողութեան, որովհետեւ նա ամենից աւելի մեծ տոկոս էր տալիս և որը, ինչպէս յայտնի է, սնանկ դուրս դառնալով, իւր հետ զլրեց և շատ շատերի երջանկութիւնը: Բայց այժմ բանկի յանձնաժողովը գրամատուներին

իրը դոհացումն ուղարկած է բուրձուն 10 կապէի, ինչպէս յայտնի է լուսահագի Կ. Պոլսի Ներսէս Պատրիարքի իւր նուազ ունեւից 14,000 բուրձի էլ աւելացրել էր Սիօյի բանկը ձեռքով համար 14,000 բուրձի... Այդ գումարը կանցնի հանգուցեալի ազգականներին որ նոյնպէս աղբի անգամ են: ՆՈՐ-ԴԱՐ

ԸՆԴ. ԳՈՐԾԱՍԼՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄ.

Արձանագրեալ յ'Ասեւորական սենեկի Կ. Պոլսոյ

ՏՆՕՐԷՆ Յ. ՄԵՐԵՆԷՄ-ԳՈՒԼԻ

Ղալաթիա Խալիլ-փաշա խան, թիւ 3

Փոխանորդութիւն եւ յանձնակատարութիւն թէ ի Կ. Պոլսի, թէ ի դատարան եւ թէ յօտար երկիրս, Ամեն Դատական, Վարչական եւ առեւտրական գործոց, որպիսիք են՝ պահանջից գանձումն, վեճերու իւրաւախոհութիւն, կնճառց եւ սնանկային խնդրոց կարգադրութիւն, քաղաքային եւ վարչային դատարանաց առջեւ դատավարութիւն, անշարժ ստացուածոց եւ վարձուց վերաբերեալ գործաւորութիւն, արտօնութեանց ստացման հետամտութիւն նմանապէս եւ խորհրդատուութիւն, տեղեկացումն. խմբագրութիւն, թարգմանութիւն, հրատարակութիւն եւ հաշուոց յստակումն:

Հեռագրական հասցէ
Վեքալէթնամէ, Իսթանպուլ, կամ
Agence Ottomane, Consople

«Տնօրէնն, պահապանք ժամնի վրայ գլխացին և նմանապէս իր բանաստեղծական յիմարութեան վրայ որ զիս իսկ յուզեց:

«Պահապանաց հսկողութեան ներքեւ, թող տըրուած էր իրեն պտուղներ ըստ իւր հաճոյից, եւ յայնժամ, ամեն օր պարտիզաց մէջ և Սալթէթրիէրի շրջակայքը պտըտած ժամանակ ժանն այնպէս կ'երեւակայէր թէ՝ զուարթագիւ խօսեցեալն, իր յիմարութեան երազած ոսկեհաճանք ամուսինն, հրամայած էր բնութեան շինել հարսին հրաշագեղ պտուղն: Ժանն կը նշմարէր արդէն երկնից ամեն գեղեցկութեանց մէջ, աշխարհիս ամեն բնական գանձուց մէջ, շողջողուն հաստատութիւն մը որ իրեն պիտի ըլլար:

Ամեն առաւօտ իր աստուածային աշխատութեան ամենաթիւր մանրամասնութեանց մէջ կը կը հեգէր այն խորհրդաւոր արուեստագէտն զոր կը կոչէր գարուն այն հիւանդի մոլոն զոր արեգակն ընտրած էր անոր ամուսնութեան գեղեցիկ կողով մը պատրաստելու համար: Տունկերն, մարգերն որ կ'սկսէին կանանչնալ դարձանային շնչով, թուամբերն և ծառերն որ կը շրնային, վարդերն որ կը լոնային իրենց հոտաւետ բաժակներն, միջատներն որ կը փայլէին արդէն տերեւոց ներքեւ, թիթեռնիկներն որ կը պատրաստուէին ոսկեղօճիկ իրենց թևերն, նորածին թռչուններն որ կը վորձէին թռչել և երգել, վերջապէս ամեն ինչ որ կը ծնի, ամեն ինչ որ կը փայլի, ամեն ինչ որ կը լուրէ,

—Այգպէս կը կարծէք:

—Երջանիկ են ամէն ուրեք ուր արեգակ և ծագիկ կայ:

—Իրենց յիմարութիւնը միշտ հանգաւոր է:

—Օհ, յարեց տնօրէնն գլուխը թոթուելով, երբեմն:

—Ի՞նչպէս:

—Ոհ կան այնպիսի օրեր յորտ այսրան պայծառ ճակատներն կը խորշովն, այսրան լուսավառ աչերն կը լոցավառին, այսրան սիրուն բերաններն կը ծամածռնին... Յայնժամ հրեշտակներն կաներեւոյթանան և սատանայք կերեւին: Մեր պահապանք կ'ըսեն. «աւտիկ գեւն» եւ բռնի յիմարի չափիկը կը հագցնեն:

—Այդ յաճախ կը պատահի:

—Ո՛հ դուն ուրեք:

—Այս խշուիկը անոնց չէ:

—Ոչ ոք կը բնակի հոս:

—Ինչո՞ւ:

—Շէնքը այս ծագիկանց պահպանման համար դուռը մը ստացած է:

—Քանի՞ յիշատակներ:

—Արդարեւ...

—Գիտէ՞ք թէ կը սիրեմ պատմութիւններն, ըսաւ տօթէօս Բալ ընդմիջելով տնօրէնն:

—Բայց այս շատ հին է:

—Գոնէ սրտայոյզ է:

—Մոիկ կընեմ, ըսաւ Տէօթթէօն:

